

PATVIRTINTA
Kaišiadorių rajono vietos veiklos grupės
valdybos 2017 m. kovo 28 d. posėdžio
protokolu Nr.2

VIETOS PROJEKTŲ, TEIKIAMŲ PAGAL KAIŠIADORIŲ RAJONO KAIMO VIETŲ VIETŲ VIETOS PLĖTROS 2015 – 2020 METŲ STRATEGIJOS PRIEMONĖ „BENDRUOMENIŠKUMO UGDYMAS, KRAŠTO SAVITUMO PUOSELĖJIMAS, JO REPREZENTAVIMAS“, FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vietos projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės).
2. Aprašas nustato vietos projektų, teikiamų pagal Kaišiadorių rajono kaimo vietovių vietos plėtros 2015-2020 metų strategijos (toliau – VPS) priemonę „**Bendruomeniškumo ugdymas, krašto savitumo puoselėjimas, jo reprezentavimas**“ (kodas LEADER-19.2-SAVA-6) (toliau – Priemonė), finansavimo sąlygas.
3. Aprašas taikomas vietos projektų paraiškoms, kurios pateiktos nuo **2017 m. balandžio 10 d. iki 2017 m. gegužės 10 d.**
4. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

II SKYRIUS VIETOS PROJEKTŲ PRIDĖTINĖ VERTĖ (KOKYBĖ) IR IŠLAIDŲ TINKAMUMAS

5. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimas ir vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimas atliekamas pirminių vietos projektų paraiškų (Pirminės vietos projekto paraiškos forma pateikiama šio Aprašo 1 priede) vertinimo metu, taikant vietos projektų atrankos kriterijus ir planuojamų išlaidų tinkamumo sąlygas.

PIRMASIS SKIRSNIS. VIETOS PROJEKTŲ PRIDĖTINĖS VERTĖS (KOKYBĖS) VERTINIMAS

6. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 94–100 punktai. Didžiausia galima surinkti balų suma pagal visus vietos projektų atrankos kriterijus – 100 balų, **mažiausias privalomas surinkti balų skaičius pagal vietos projektų atrankos kriterijus – 70 balų**, t. y. jei vietos projekto paraiška pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu surinko mažiau kaip 70 balų, parama projektui nėra skiriama. Vietos projekto paraiškoje deklaruojama atitiktis nurodytiems vietos projektų atrankos kriterijams turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį.
7. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Suteikiami balai	Vertinimo pagrindas
1.	Pareiškėjas:		
1.1.	kaimo bendruomenė	30	Pirminė paraiška – 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“, įstatai, registracijos pažymėjimas ar kitas viešojo juridinio asmens statusą patvirtinantis dokumentas
1.2.	savivaldybė	25	
1.3.	savivaldybės įstaiga	22	
1.4.	nevyriausybinė ar bendruomeninė organizacija	20	
2.	Projekto veiklose taikomi inovatyvūs Kaišiadorių VVG teritorijos savitumo ir reprezentavimo sprendimai:		
2.1.	2 ir daugiau inovatyvių sprendimų	30	Pirminė paraiška – 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“. Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014– 2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014– 2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“ planuojamų gaminti produktų ar teikti paslaugų savybių palyginimas su egzistuojančiais analogais ar pakaitalais Lietuvos Respublikos rinkoje.
2.2.	1 inovatyvus sprendimas	25	
3.	Prie projekto veiklų įgyvendinimo prisidės savanoriai iki 29 metų amžiaus:		
3.1.	Trys ir daugiau savanorių iki 29 metų amžiaus	30	Pirminė paraiška – 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“, suplanuotą įtraukti jaunų žmonių skaičių
3.2.	Du savanoriai iki 29 metų amžiaus	25	
3.3.	Vienas savanoris iki 29 metų amžiaus	20	
4.	Pareiškėjas, paraiškos pateikimo metu, yra veikiantis:		
4.1.	Daugiau kaip 5 metus	10	Pirminė paraiška – 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“, įstatai, registracijos pažymėjimas ar kitas viešojo juridinio asmens registracijos datą patvirtinantis dokumentas
4.2.	1-5 (imtinai) metus	8	
4.3.	Iki 1 metų	5	
Iš viso:		100	

ANTRASIS SKIRSNIS.

VIETOS PROJEKTŲ PLANUOJAMŲ IŠLAIDŲ TINKAMUMO VERTINIMAS

8. Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 101–108 punktai.

9. **Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis**, nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte ir yra šios, t. y. tinkamos finansuoti vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi:

9.1. būti aiškiai nurodytos Aprašo dalyje, skirtoje tinkamų finansuoti išlaidų sąrašui;
9.2. būti detaliai išdėstytos pirminėje vietos projekto paraiškoje;
9.3. būti tiesiogiai susijusios su vietos projekto įgyvendinimu ir būtinos (vietos projekto tikslai nebūtų pasiekti be vietos projekto finansiniame plane numatytų ir iš paramos VPS įgyvendinti prašomų finansuoti išlaidų);

9.4. būti patikrinamos vietos projekto įgyvendinimo ir jo kontrolės laikotarpiu (pvz., patikrų vietoje, auditų metu įmanoma įsitikinti, kad tokios išlaidos buvo faktiškai patirtos);

9.5. būti nekeičiamos vietos projekto įgyvendinimo metu, t. y. vietos projekto išlaidos, numatytos vietos projekto paraiškoje ir patvirtintame vietos projekte, jo įgyvendinimo metu negali būti keičiamos arba papildomos naujomis;

9.6. neviršyti rinkos kainų. Laikoma, kad iš paramos VPS įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidų pagrįstumo vertinimo metu planuojamos išlaidos pagrindžiamos (nurodomi alternatyvūs būdai):

9.6.1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne Kaišiadorių rajono vietos veiklos grupės (toliau Kaišiadorių rajono VVG) teritorijoje;

9.6.2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūros) ar kitų Europos struktūrinių ir investavimo fondų (toliau – ESIF) administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams;

9.6.3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“);

9.7. neviršyti didžiausios paramos vietos projektui įgyvendinti dydžio – 5 000 Eur ir didžiausios galimos paramos vietos projektui įgyvendinti lyginamosios dalies – 80 procentų;

9.8. būti tinkamai susietos su ES kaimo plėtros politikos remiamomis sritimi, nurodyta Aprašo 10 punkte;

9.9. atitikti taikytinus ES ir nacionalinius standartus. Laikoma, kad įsigytos prekės atitinka ES ir nacionalinius standartus, jeigu jos pažymėtos ženklu „CE“ (ženklas „CE“ – tai įrodymas, kad įsigytas produktas buvo įvertintas ir atitinka ES saugos, sveikatos ir aplinkos apsaugos reikalavimus) arba jomis viešai ir laisvai prekiaujama Lietuvoje (įsigijus išrašomi visi pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalomi pirkimo–pardavimo faktą patvirtinantys dokumentai, pateikiami atitiktį standartams įrodantys dokumentai ar jų kopijos, jeigu pardavėjas tokius dokumentus privalo turėti);

9.10. būti patirtos nepažeidžiant pirkimų tvarkos:

9.10.1. asmenų, kuriems taikomas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, vykdomi viešieji pirkimai turi atitikti šiuos nurodymus:

9.10.1.1. Vietos projektų vykdytojai, kurie yra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas), vietos projekto paraiškoje numatytų prekių, paslaugų ir darbų pirkimą vykdo vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu.

9.10.1.2. Vietos projektų vykdytojai Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatytais atvejais, sąlygomis ir tvarka viešuosius pirkimus turi atlikti elektroniniu būdu, naudodamiesi CVP IS (internetu tinklalapis www.eviesiejipirkimai.lt) arba centrinės perkančiosios organizacijos CPO (internetu tinklalapis www.cpo.lt) elektroninėmis priemonėmis. Vietos projektų vykdytojai Agentūrai turi sudaryti galimybę CVP IS prisijungti prie pirkimo informacijos stebėtojo teisėmis.

9.10.1.3. Viešųjų pirkimų tinkamumo vertinimas atliekamas dviem būdais:

9.10.1.3.1. išankstinis planuojamų viešųjų pirkimų dokumentų vertinimas. Išankstinio viešųjų pirkimų vertinimo tikslas – galimų pažeidimų ir klaidų parengtuose viešojo pirkimo dokumentuose prevencija. Šį vertinimą atlieka Kaišiadorių rajono VVG darbuotojai iki vietos projekto paraiškoje nurodytų pirkimų vykdymo pradžios. Išankstinis viešųjų pirkimų vertinimas turi būti atliekamas (išskyrus pirkimus, atliekamus naudojantis CPO elektroninėmis priemonėmis – jiems išankstinis pirkimų vertinimas netaikomas), kai vietos projekto vykdytojas numato organizuoti viešuosius pirkimus, kurių numatoma vertė viršija 3 000 (tris tūkstančius) Eur (be PVM), tokiu atveju vietos projekto vykdytojas turi iki viešųjų pirkimų pradžios pateikti Kaišiadorių rajono VVG ir suderinti su ja šią informaciją:

9.10.1.3.1.1. pasirinktą viešojo pirkimo procedūrą ir motyvus dėl tokios procedūros pasirinkimo;

9.10.1.3.1.2. viešojo pirkimo skelbimo turinį (kai taikoma), pirkimo dokumentus ir sutarties projektą (kai tokia sutartis bus sudaroma);

9.10.1.3.2. įvykdytų viešųjų pirkimų vertinimas. Įvykdytų viešųjų pirkimų vertinimo tikslas – nustatyti, ar vietos projekte numatytų prekių, paslaugų ir darbų įsigijimas atliktas nepažeidžiant Viešųjų pirkimų įstatymo. Įvykdytų viešųjų pirkimų tinkamumo vertinimą atlieka Agentūra vietos projektų vykdytojų mokėjimo prašymų tinkamumo vertinimo metu.

9.10.2. asmenų, kuriems netaikomas Viešųjų pirkimų įstatymas, vykdomi pirkimai turi atitikti šiuos nurodymus:

9.10.2.1. vietos projektų vykdytojai, kurių vietos projektai finansuojami iš EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, ir kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą (nurodomos alternatyvos):

9.10.2.1.1. vietos projekto paraiškoje numatytas prekes, paslaugas ir darbus įsigyja neviršydami Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintų fiksuotųjų arba didžiausiųjų tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainių, taikomų panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (jeigu viršija, tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįstama išlaidų dalis, lygi nustatytam įkainiui) (taikoma, kai tokie įkainiai yra);

9.10.2.1.2. vietos projekto paraiškoje numatytų prekių, paslaugų ir darbų pirkimą vykdo vadovaudamiesi Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-924 „Dėl Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – EŽŪFKP pirkimų taisyklės). Išankstinį planuojamų pirkimų dokumentų vertinimą atlieka Kaišiadorių rajono VVG iki pirkimų vykdymo pradžios; įvykdytų pirkimų tinkamumo vertinimą atlieka Agentūra vietos projektų vykdytojų mokėjimo prašymų tinkamumo vertinimo metu.

9.11. būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais. Išlaidų pagrindimo dokumentai – rangovų, paslaugų teikėjų ar prekių tiekėjų pateiktos sąskaitos, priėmimo – perdavimo aktai ar kiti dokumentai, kuriais pagrindžiamos patirtos išlaidos. Išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai – banko sąskaitos išrašai, interneto bankininkyste

besinaudojančių vietos projektų vykdytojų pateikti išrašai, patvirtinti vietos projekto vykdytojo vadovo ar kito įgalioto asmens parašu ir antspaudu, jeigu jis antspaudą privalo. Visos išlaidos turi būti apmokamos per banko atsiskaitomąją sąskaitą, kuri yra skirta paramos vietos projektui įgyvendinti lėšoms;

9.12. būti patirtos nuo vietos projekto patvirtinimo dienos iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas (atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir (arba) įsigijimu, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu ir (arba) išperkamąją nuomą, taip pat vietos projekto viešinimo išlaidos). Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 1 (vieni) metai iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 36 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos. Visos vietos projektų įgyvendinimo išlaidos pagal KPP priemonės „LEADER“ veiklos sritį „Parama vietos projektams įgyvendinti pagal VPS“ (kodas 19.2) turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2023 m. liepos 1 d.

10. Tinkamos finansuoti išlaidos pagal šią Priemonę yra priskiriamos prie ES kaimo plėtros politikos tikslinės srities Nr. 6B „Vietos plėtros kaimo vietovėse skatinimas“.

11. Tinkamos finansuoti išlaidos yra šios:

11.1. naujų prekių, skirtų projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas projekto įgyvendinimo vietoje.

11.2. darbų ir paslaugų tiesiogiai susijusių su vietos projekto įgyvendinimu, įsigijimas;

11.3. vietos projekto bendrosios išlaidos. Tinkamos finansuoti tik vietos projekto viešinimo priemonių įsigijimo išlaidos, nurodytos šio Aprašo 15.6.1. papunktyje, tačiau ne daugiau kaip 10 (dešimt) proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias);

11.4. PVM, kurio vietos projekto vykdytojas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti į PVM atskaitą, yra tinkamas finansuoti iš paramos lėšų;

12. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte ir yra šios:

12.1. neišvardytos Aprašo 11 punkte;

12.2. neišvardytos Kaišiadorių rajono VVG patvirtintoje pirminėje vietos projekto paraiškoje (po pirminės vietos projekto paraiškos patvirtinimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);

12.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);

12.4. nepagrįstai didelės išlaidos. Kilus įtarimui dėl kainų padidinimo, Kaišiadorių rajono VVG, nustatydamą tinkamų finansuoti išlaidų dydį, turi palyginti pareiškėjo pateiktus dokumentus, pagrindžiančius konkrečios išlaidos dydį su analogiškų rinkoje egzistuojančių išlaidų dydžiu (taikoma, jeigu Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše nėra nustatyto įkainio tokiai išlaidai). Tuo atveju, kai Kaišiadorių rajono VVG nustato, kad pareiškėjo pateiktame dokumente, pagrindžiančiame konkrečios išlaidos dydį, konkrečios išlaidos dydis yra didesnis nei analogiškos rinkoje egzistuojančios išlaidos dydis, pareiškėjui Kaišiadorių rajono VVG turi siųsti paklausimą su prašymu per 5 (penkias) darbo dienas pateikti papildomą konkrečios išlaidos dydžio pagrindimą. Pareiškėjui nepateikus papildomo pagrindimo arba pateikus neišsamų, nemotyvuotą pagrindimą, Kaišiadorių rajono VVG tinkamomis finansuoti išlaidomis turi pripažinti tą konkrečios išlaidos dydį, kuri yra mažesnė (nustatyta Kaišiadorių rajono VVG). Kaišiadorių rajono VVG apie tai informuoja pareiškėją ir suderina su juo, ar jis sutinka su sumažintu tinkamos finansuoti išlaidos dydžiu. Jeigu pareiškėjas nesutinka ar per 5 (penkias) darbo dienas nepateikia jokio atsakymo, laikoma, kad vietos projekto paraiškoje numatytos nepagrįstai didelės išlaidos,

neatitinkančios tinkamumo sąlygų, dėl to vietos projekto paraiška pripažįstama netinkama finansuoti ir yra atmetama;

12.5. vietos projekto administravimo išlaidos;

12.6. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;

12.7. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;

12.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;

12.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;

12.10. išlaidos, kurios anksčiau buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);

12.11. vietos projekto bendrosios išlaidos, išskyrus projekto viešinimo išlaidas;

12.12. motorinių transporto priemonių įsigijimas;

12.13. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus šio Aprašo 11.4 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

III SKYRIUS

VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMAS

13. Vietos projektų tinkamumo finansuoti (išskyrus vietos projekto išlaidų tinkamumą) vertinimas atliekamas galutinių vietos projektų paraiškų vertinimo metu (Galutinės vietos projekto paraiškos forma pateikiama šio Aprašo 2 priede), taikant vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygas ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimus.

14. Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 114–134 punktai.

15. Bendrąsias vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygas ir bendruosius vietos projektų vykdytojų įsipareigojimus nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 17–23 punktai ir 29–35 punktai. Atsižvelgiant į Priemonės pobūdį, šiam kvietimui taikomos šios bendrosios vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir bendrieji vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai:

15.1. bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su pareiškėju:

15.1.1. vietos projektų paraiškas pagal Priemonę gali teikti viešieji juridiniai asmenys: nevyriausybinių organizacijų, bendruomeninių organizacijų, kaimo bendruomenė, savivaldybė, savivaldybės įstaiga – registruoti Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje ir veiklą vykdančios Kaišiadorių rajono VVG teritorijoje;

15.1.2. pareiškėjas turi neturėti nė vieno nepabaigto įgyvendinti vietos projekto arba būti įgyvendinančiam leidžiamą projektų kiekį KPP lygmeniu tuo pat metu. Tuo pat metu KPP lygmeniu leidžiama įgyvendinti ne daugiau kaip (nurodomos alternatyvos):

15.1.2.1. vieną projektą, susijusį su investicijomis į infrastruktūrą, verslą, prekių gamybą, paslaugų teikimą (pvz., verslo kūrimo, verslo plėtros, kaimų atnaujinimo) ir vieną projektą, susijusį su investicijomis į žmogiškąjį kapitalą (pvz., mokymų, kultūros renginių, stovyklų organizavimo);

15.1.2.2. du projektus, susijusius su investicijomis į žmogiškąjį kapitalą;

15.1.3. atsižvelgiant į teisinę formą, pareiškėjas turi būti:

15.1.3.1. registruotu Kaišiadorių rajono VVG teritorijoje (tai Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorija, išskyrus Kaišiadorių miestą) arba rajono savivaldybės, kurioje veikia Kaišiadorių rajono VVG, atstovaujamoje teritorijoje ir vykdyti veiklą Kaišiadorių rajono VVG teritorijoje (taikoma NVO);

15.1.3.2. registruotu Kaišiadorių rajono VVG teritorijoje (taikoma juridiniams asmenims, išskyrus NVO, savivaldybių administracijas ir kitas biudžetines įstaigas);

15.1.3.3. deklaravusiu nuolatinę gyvenamąją vietą Kaišiadorių rajono VVG teritorijoje (taikoma fiziniams asmenims, išskyrus ūkininkus);

15.1.3.4. deklaravusiu nuolatinę gyvenamąją vietą ir (arba) įregistravusiu žemės ūkio valdą ir ūkį Kaišiadorių rajono VVG teritorijoje (taikoma ūkininkams). Jeigu pareiškėjas yra ūkininkas, žemės ūkio valda jo vardu (kaip valdos valdytojo) registruojama Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gegužės 15 d. įsakymo Nr. 3D-278 „Dėl žemės ūkio valdų registravimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre“ nustatyta tvarka; ūkis registruojamas Ūkininko ūkių registre Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. 3D-298 „Dėl ūkininkų ūkių registravimo ūkininkų ūkių registre tvarkos“ nustatyta tvarka;

15.1.3.5. vykdyti veiklą Kaišiadorių rajono VVG teritorijoje (taikoma savivaldybių administracijoms ir kitoms biudžetinėms įstaigoms);

15.1.4. pareiškėjas turi būti neskolingas Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Ši nuostata netaikoma juridiniams asmenims, kurių veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir (arba) valstybės piniginių fondų, ir juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai;

15.1.5. pareiškėjas turi tvarkyti buhalterinę apskaitą ir sudaryti finansines ataskaitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

15.1.6. pareiškėjas turi per paskutinius vienerius metus (skaičiuojama nuo galutinio sprendimo dėl pažeidimo padarymo priėmimo dienos) nebūti padariusiam pažeidimo, susijusio su EŽŪFKP ir EJRŽF paramos, skirtos 2007–2013 metų ir 2014–2020 metų finansavimo laikotarpiams, panaudojimu ar siekiu panaudoti, apie kurį teisės aktų nustatyta tvarka buvo pranešta Europos Komisijai (vadovaujamosi Agentūros duomenimis);

15.1.7. pareiškėjas turi neturėti finansinių sunkumų, t. y. neturėti iškeltos bylos dėl bankroto, nebūti likviduojamu;

15.1.8. pareiškėjas turi veikti sąžiningai, t. y.:

15.1.8.1. savo veiksmais ar neveikimu nebūti sukūrusiu neteisėtų sąlygų gauti paramą. Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą sukūrimas nustatomas pagal Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“;

15.1.8.2. pateikti rašytinį prašymą nušalinti nuo vietos projektų atrankos (rašytinis prašymas nušalinti turi apimti vietos projektų finansavimo sąlygų rengimo, vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus), jeigu vietos projekto paraišką teikia Kaišiadorių rajono VVG kolegialaus valdymo organo narys, Kaišiadorių rajono VVG darbuotojas arba šiems išvardintiems asmenims artimi asmenys ir dėl to kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo (toliau – Interesų derinimo įstatymas) 2 str. ir Reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str. Interesų konflikto, viešųjų interesų, privačių interesų, asmeninio suinteresuotumo, artimų asmenų terminų apibrėžtys pateikiamos Interesų derinimo įstatymo 2 str. Nusišalinimo procedūra nurodyta Interesų derinimo įstatymo 11 str. 2 d. Kaišiadorių rajono VVG kolegialus valdymo organas (taikoma, kai rašytinį prašymą nušalinti pateikė Kaišiadorių rajono VVG darbuotojas arba atskiras Kaišiadorių rajono VVG kolegialaus organo narys (-iai) ir be

prašančių nušalinti asmenų balsavimo užtenka kvorumo sprendimui priimti), VPS vadovas (taikoma, kai rašytinį prašymą nušalinti pateikė atskiri Kaišiadorių rajono VVG kolegialaus organo nariai ir be prašančių nušalinti asmenų balsavimo neužtenka kvorumo sprendimui priimti), gavęs rašytinį prašymą nušalinti nuo vietos projektų atrankos gali vadovautis Interesų derinimo įstatymo 11 str. 3 d. ir Reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str. 1 d. ir motyvuotu rašytiniu sprendimu prašymo nušalinti nepriimti (duomenys apie sprendimą nepriimti pareikšto nusišalinimo per 5 (penkias) darbo dienas pateikiama Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai elektroniniu būdu – per Interesų deklaracijų informacinę sistemą (IDIS, www.vtek.lt/idis/). Nusišalinimas gali būti nepriimtas esant šioms dviem sąlygoms:

15.1.8.2.1. aplinkybės, susijusios su nušalinimo prašančiu asmeniu įrodo, kad yra tenkinamas bent vienas Vyriausios tarnybinės etikos komisijos patvirtintas kriterijus, leidžiantis nepriimti nusišalinimo. Pareikšto nusišalinimo nepriėmimo kriterijai nustatyti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2016 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. KS-8 „Dėl kriterijų valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens pareikštam nusišalinimui nepriimti patvirtinimo“;

15.1.8.2.2. aplinkybės, susijusios su nušalinimo prašančiu asmeniu įrodo, kad prašantis nušalinti asmuo galės nešališkai ir objektyviai (kaip to reikalauja Reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.), atlikti savo pareigas, susijusias su vietos projektų atranka;

15.1.8.3. vietos projekto paraiškoje, prie jos pridedamuose ar pagal Kaišiadorių rajono VVG ir (arba) Agentūros paklausimą pateiktuose dokumentuose būti pateikusių teisingą informaciją. Preziumuojama, kad pareiškėjas teikia teisingą informaciją, kol vietos projekto paraiškos vertinimo, o skyrus paramą ir vietos projekto įgyvendinimo bei vietos projekto kontrolės laikotarpiu nustatoma priešingai. Jeigu bet kuriuo vietos projekto administravimo metu nustatoma, kad pareiškėjas pateikė melagingą informaciją arba dėl aplaidumo nepateikė būtinos informacijos, taikoma Reglamento (ES) Nr. 640/2014 35 str. 6 d. – parama vietos projektui įgyvendinti neskiriama, o tuo atveju, jeigu pažeidimas paaiškėjo po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo, visa išmokėta parama vietos projektui įgyvendinti susigražinama ir vietos projekto vykdymo sutartis nutraukiama, taip pat neskiriama EŽŪFKP ir EJRŽF parama du metus nuo galutinio sprendimo dėl šio pažeidimo nustatymo priėmimo dienos;

15.2. bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su pareiškėjo partneriu:

15.2.1. tinkamas vietos projekto partneris turi pagal analogiją atitikti šio Aprašo 15.1.2 - 15.1.4, 15.1.6-15.1.8 papunkčiuose nurodytas tinkamumo sąlygas, susijusias su pareiškėju;

15.2.2. tinkamas vietos projekto partneris turi pateikti jungtinės veiklos sutartį, kurioje, be kita ko, būtų patvirtinimas, kad partneris yra susipažinęs su teikiamu vietos projektu, savo teisėmis ir pareigomis įgyvendinant jį. Jeigu vietos projekte numatytos vietos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais, vietos projekto paraiškoje ir jungtinės veiklos sutartyje finansiniai įsipareigojimai turi būti aiškiai įvardyti (pavyzdžiui, vietos projekto partneriu yra Kaišiadorių rajono VVG teritorijoje veikianti rajono savivaldybė arba jos įstaiga, kuri įsipareigoja įdarbinti darbuotojus ir jų darbo vietas išlaikyti po vietos projekto įgyvendinimo ir visu vietos projekto kontrolės laikotarpiu; tokiu atveju vietos projekte ir jungtinės veiklos sutartyje turi būti aiškiai nurodytas šis įsipareigojimas). Prie jungtinės veiklos sutarties turi būti pridėti pasirašiusio asmens teisę prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai (jeigu įgaliojimai suteikiami norminiu teisės aktu, skelbiamu Teisės aktų registre, pakanka pateikti nuorodą į to teisės akto pavadinimą ir straipsnio arba punkto Nr.). Pavyzdinė Jungtinės veiklos sutarties forma pateikiama šio Aprašo 3 priede;

15.3. bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:

15.3.1. vietos projektas turi būti parengtas pagal nustatytą Vietos projekto paraiškos formą. Vietos projekto paraiškos forma yra sudėtinė šio Aprašo dalis. Pirminės vietos projekto paraiškos, teikiamos pagal Priemonę, forma pateikiama šio Aprašo 1 priede. Galutinės vietos projekto paraiškos, teikiamos pagal kaimo vietovių VPS, forma pateikiama šio Aprašo 2 priede;

15.3.2. vietos projekto tikslai turi atitikti Priemonės tikslus ir prisidėti prie jų įgyvendinimo. **Priemonės tikslai: ugdyti Kaišiadorių rajono VVG teritorijos gyventojų, jaunimo iki 29 metų bendruomeniškumą, puoselėti Kaišiadorių krašto savitumą, jį reprezentuoti.**

15.3.3. vietos projektas turi būti įgyvendinamas:

15.3.3.1. VVG teritorijoje, jeigu vietos projekte numatyta neekonominė, socialinio pobūdžio veikla, o įgyvendinamas vietos projektas yra didesnis už mažą vietos projektą (vietos projektas, kuriam įgyvendinti prašoma paramos suma neviršija 10 000 (dešimties tūkstančių) eurų);

15.3.3.2. VVG teritorijoje ir (arba) kitų Lietuvos Respublikos savivaldybių teritorijose, jeigu vietos projekte numatyta neekonominė, socialinio pobūdžio veikla, kurios tikslinė grupė – VVG teritorijos gyventojų grupės arba NVO ir įgyvendinamas mažas vietos projektas (vietos projektas, kuriam įgyvendinti prašoma paramos suma neviršija 10 000 (dešimties tūkstančių) eurų);

15.3.4. vietos projekto turinys turi būti nesusijęs su šiomis veiklos sritimis:

15.3.4.1. alkoholinių gėrimų gamyba;

15.3.4.2. tabako gaminių gamyba;

15.3.4.3. ginklų, šaudmenų ir jų dalių gamyba;

15.3.4.4. azartinių lošimų, lažybų, loterijų organizavimu;

15.3.4.5. finansiniu tarpininkavimu, pagalbine finansinio tarpininkavimo veikla;

15.3.4.6. draudimo, perdraudimo ir pensijų lėšų kaupimo veikla;

15.3.4.7. nekilnojamojo turto operacijomis, t. y. nekilnojamojo turto pirkimu ir pardavimu;

15.3.4.8. teisinės veiklos organizavimu;

15.3.4.9. medžiokle, gyvūnų gaudymu spąstais ir kitais įrankiais, medžioklės ir brakonieriavimo patirties sklaida ir su tuo susijusiomis paslaugomis;

15.3.4.10. farmacinė veikla;

15.4. bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, t. y. vietos projektas turi būti suderintas su:

15.4.1. darniu vystymusi, įskaitant aplinkosaugą ir klimato kaitos mažinimo veiksmus (taikomos abi sąlygos):

15.4.1.1. jeigu vietos projekte numatyta ūkinė veikla, ji turi būti leistina aplinkos apsaugos požiūriu, t. y. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 str. 2 d. nustatytais atvejais turi būti atliktas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas, kuris turi būti patvirtintas atsakingos institucijos – Aplinkos apsaugos agentūros. Įvertinus planuojamos ūkinės veiklos pobūdį ir poveikį aplinkai, kai tai privaloma, turi būti pripažinta, kad planuojama ūkinė veikla yra leistina pasirinktoje vietoje. Jeigu taikomas šis Aprašo papunktis, poveikio aplinkai vertinimas dėl vietos projekte numatytos ūkinės veiklos turi būti baigtas iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos;

15.4.1.2. vietos projekte turi būti pagrįsta, kad numatytos investicijos turi teigiamos įtakos darniam vystymuisi arba yra neutralios šiuo aspektu. Pavyzdžiui, teigiama įtaka darniam vystymuisi gali būti įrodoma pagrįdžiant, kad vietos projekte numatytos investicijos, susijusios su atsinaujinančiųjų energijos išteklių energijos panaudojimo skatinimu; naujų mažą anglies dioksido kiekį išskiriančių technologijų diegimu, skatinant racionalų išteklių panaudojimą; vietos projektu siekiama mažinti teršalų, atliekų kiekį; vietos projekte numatomos prevencinės biologinės įvairovės nykimo mažinimo priemonės; vietos projektu prisidedama prie žaliųjų technologijų ir gamybos metodų derinimo bei vystymo; vietos projektu prisidedama prie vartojimo būdų kaitos ir vartotojų aplinkosauginio švietimo;

15.4.2. moterų ir vyrų lygiomis galimybėmis ir nediskriminavimo skatinimu dėl tautinės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus (išskyrus jaunų žmonių iki 40 m. pozityviąją diskriminaciją, kuri yra leidžiama įgyvendinant VPS), šeimyninės padėties, lytinės orientacijos, t. y. vietos projekte pagrįsta, kad numatytos investicijos turi teigiamos įtakos moterų ir vyrų lygioms galimybėms, nediskriminavimo skatinimui arba yra neutralios šiuo aspektu;

15.4.3. konkurencijos teise. Parama vietos projektui įgyvendinti turi būti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos teikimu vienam ūkio subjektui, t. y. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352,

p. 1). Vadovaujantis EK 2003 m. gegužės 6 d. rekomendacijos Nr. 2003/361/EC „Dėl labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių sampratos“ 1 priedo „Labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių samprata“ 1 str. įmone laikomas bet koks asmuo, užsiimantis ekonomine veikla, nepriklausomai nuo jo teisinės formos; tai apima fizinius asmenis, užsiimančius individualia veikla, ir šeimų verslus amatų ar kitos ekonominės veiklos srityse, taip pat partnerystes ar asociacijas, užsiimančias ekonomine veikla. Susijusių įmonių apibrėžimas ir kitos nuostatos pateikiamos Lietuvos Respublikos smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatyme. Pareiškėjas, užsiimantis arba ketinantis užsiimti ūkine veikla, turi užpildyti ir pateikti Vienos įmonės deklaracija (Aprašo 4 priedas). Atitiktį šiai tinkamumo sąlygai vertina Agentūra Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3.1-29.3.3 papunkčiuose numatyta tvarka.

15.5. bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su nuosavo indėlio tinkamumu:

15.5.1. vietos projekto tinkamos finansuoti išlaidos apmokamos taikant ne didesnę negu 80 procentų paramos lyginamąją dalį (intensyvumą). Pareiškėjas turi įrodyti, kad turi finansinių ir (arba) organizacinių galimybių užtikrinti tinkamą nuosavą indėlį prie vietos projekto įgyvendinimo.

15.5.2. tinkamu nuosavu indėliu yra laikoma:

15.5.2.1. pareiškėjo nuosavos piniginės lėšos;

15.5.2.2. tinkamo vietos projekto partnerio nuosavos piniginės lėšos;

15.5.2.3. pareiškėjo skolintos lėšos;

15.5.2.4. pareiškėjo įnašas natūra – savanoriškais darbais;

15.5.3. prie vietos projekto galima prisidėti vienos rūšies tinkamu nuosavu indėliu (pvz., pinigėmis lėšomis) arba keliomis tinkamo nuosavo indėlio rūšimis (pvz., pinigėmis lėšomis ir įnašu natūra – savanoriškais darbais);

15.5.4. jeigu pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis lėšomis, prie vietos projekto paraiškos turi būti pateikti dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) patikimo subjekto – finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti). Dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki galutinės vietos projekto paraiškos administracinės atitikties vertinimo pabaigos;

15.5.5. jeigu prie vietos projekto pinigėmis lėšomis prisideda tinkamas pareiškėjo partneris, prie vietos projekto paraiškos turi būti pateikti dokumentai, kuriais įrodoma, kad tinkamas vietos projekto partneris turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti patikimo subjekto – finansinių institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens – pareiškėjo partnerio, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (šis įsipareigojimas turi būti aiškiai įvardytas jungtinės veiklos sutartyje). Dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki administracinės atitikties vertinimo pabaigos;

15.5.6. jeigu pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis, prie vietos projekto paraiškos pateikiami dokumentai, kuriais įrodoma, kad pareiškėjas (nurodomos alternatyvos):

15.5.6.1. turi galimybę gauti paskolą. Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateikiamas finansinės institucijos (banko, kredito unijos) sprendimas, kuriuo patvirtinama paskolos suteikimo galimybė vietos projekte numatytioms investicijoms. Galimybę gauti paskolą patvirtinantys dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki galutinės vietos projekto paraiškos administracinės atitikties vertinimo pabaigos. Paskolos sutartis turi būti pasirašyta iki vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo. Jeigu finansinė institucija po paramos skyrimo vietos projektui įgyvendinti atsisako suteikti nuosavam indėliui būtiną paskolą ir pasirašyti sutartį, pareiškėjas turi teisę taisyti galutinę vietos projekto paraišką (pakeitimas turi būti daromas raštu) – pakeisti nuosavo indėlio rūšį kita rūšimi ir pateikti dokumentus, kuriais įrodoma, kad jis atitinka reikalavimus, keliamus kitai nuosavo indėlio rūšiai (pvz., jeigu paskola keičiama į nuosavas pareiškėjo pinigines lėšas,

turi būti pateikiamas finansinių institucijų išduotas arba sukurtas dokumentas, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų);

15.5.6.2. paskolą gavo. Prie galutinės vietos projekto paraiškos turi būti pateikiama su patikimu subjektu – finansine institucija (banku, kredito unija) pasirašyta paskolos sutartis;

15.5.7. jeigu pareiškėjas nurodo, kad įgyvendindamas vietos projektą prie jo prisidės įnašu natūra – savanoriškais darbais, turi būti įvykdytos šios sąlygos:

15.5.7.1. pareiškėjas turi būti viešasis juridinis asmuo;

15.5.7.2. vietos projekte numatyti savanoriški darbai, kuriuos prašoma pripažinti tinkamu nuosavu indėliu, turi būti aiškiai įvardyti, jie turi būti tiesiogiai susiję su vietos projekto tikslais, būtini jiems pasiekti. Kaišiadorių rajono VVG pirminės vietos projekto paraiškos vertinimo metu turi įsitikinti, kad deklaruojami būsimi savanoriški darbai nėra faktiškai atlikti, kad numatyta savanoriškų darbų apimtis ir kiekis yra būtinas vietos projekto tikslams pasiekti. Kartu su pirmine VP paraiška pareiškėjas turi pateikti savanoriškų darbų pagrindimo dokumentus (pvz. vaizdinę medžiagą), leidžiančią vertintojui pirminės VP paraiškos išlaidų tinkamumo vertinimo metu įsitikinti, jog deklaruojami būsimi savanoriški darbai nėra faktiškai atlikti bei, kad numatyta savanoriškų darbų apimtis ir kiekis yra būtinas VP tikslams pasiekti;

15.5.7.3. savanoriški darbai, kuriuos prašoma pripažinti tinkamu nuosavu indėliu, turi būti nurodyti šio Aprašo tinkamų finansuoti išlaidų sąrašė. Savanoriški darbai, susiję su intelektine veikla, jos rezultatais (intelektinės veiklos rezultatų samprata pateikta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.111 straipsnyje) ir vietos projekto administravimu, nėra tinkami;

15.5.7.4. pirminėje vietos projekto paraiškoje įnašas natūra – savanoriškais darbais turi būti išreiškiamas pinigine verte ir įrašytas prie prašomų finansuoti išlaidų sąrašė. Pareiškėjas turi pagrįsti planuojamą savanoriškų darbų vertę, t. y. pateikti planuojamų savanoriškų darbų sąmatą, kurioje turi būti nurodoma ši informacija:

15.5.7.4.1. savanoriško darbo pavadinimas (aiškiai įvardijama, kokie darbai bus atliekami);

15.5.7.4.2. vieno savanorio viena savanoriško darbo valandinė vertė (Eur) (turi neviršyti Lietuvos statistikos departamento skelbiamo Lietuvos valandinio *bruto* darbo užmokesčio, kuris pagal 2016 m. trečiojo ketvirčio valandinio, vyrų ir moterų bei šalies ūkio be individualiųjų įmonių, darbo užmokesčio duomenis sudarė 4,70 Eur);

15.5.7.4.3. mato vienetas, apibrėžiantis savanoriškų darbų apimtis (pvz., m², ha, a);

15.5.7.4.4. savanoriškų darbų ir mato vieneto sąsaja (pvz., projekto įgyvendinimo vietoje savanoriai atliks valymo darbus po kapitalinio remonto, kuris buvo finansuojamas iš EŽŪFKP, kapitalinio remonto plotas – 100 m²);

15.5.7.4.5. orientacinė rinkos kaina už vieną mato vienetą arba lygiavertės apimties darbą (tinkami kainos pagrindimo būdai nurodyti šio Aprašo 9.6 papunktyje);

15.5.7.5. jeigu pagrįsta savanoriškų darbų vertė (Eur) nesudaro privalomos nuosavo indėlio dalies, vietos projekto vykdytojas prie vietos projekto paraiškos turi pateikti įrodymus, kad turi galimybes prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo kitomis (papildomomis) tinkamomis nuosavo indėlio rūšimis. Dokumentai turi būti pateikti iki pirminės vietos projekto paraiškos vertinimo pabaigos;

15.6. bendrieji vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai, kurių turi būti laikomasi vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpiu:

15.6.1. viešinti gautą paramą nustatyta tvarka:

15.6.1.1. vietos projektų vykdytojai, kurių vietos projektai finansuojami iš EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, vietos projektų viešinimą atlieka pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Kaimo plėtros viešinimo taisyklės).

15.6.1.2. vietos projekto viešinimo išlaidos – vietos projekto bendrųjų išlaidų dalis. Vietos projekto bendrųjų išlaidų apibrėžimas pateikiamas šio Aprašo 9.12. papunktyje.

15.6.2. apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti panaudota parama (vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų, o įgyvendinus vietos projektą – likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas, esant draudimo paslaugų prieinamumui). Įvykus draudžiamajam įvykiui vietos projekto vykdytojas įsipareigoja kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas, apie tai raštu pranešti Kaišiadorių rajono VVG, o ši nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas, apie tai informuoti Agentūrą. Reikalavimas apdrausti turtą gali būti netaikomas, jei vietos projekto vykdytojas įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nebuvo galimybių ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šį faktą patvirtinančius skirtingų draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus;

15.6.3. su vietos projektu susijusių finansinių operacijų įrašus atskirti nuo kitų vietos projekto vykdytojo vykdomų finansinių operacijų;

15.6.4. siekiant palankaus sprendimo, nedaryti įtakos vietos projektą vertinantiems Kaišiadorių rajono VVG darbuotojams, sprendimą dėl vietos projekto finansavimo priimančiam Kaišiadorių rajono VVG valdymo organui arba atskiriems jo nariams, Agentūrai, Ministerijai;

15.6.5. sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti vietos projekto įgyvendinimą (Kaišiadorių rajono VVG, Agentūrai, Ministerijai, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos, Viešųjų pirkimų tarnybai, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, EK, Europos Audito Rūmams), tikrinti, kaip yra laikomasi tinkamumo sąlygų, atrankos kriterijų ir įsipareigojimų vietos projekto įgyvendinimo metu ir kontrolės laikotarpiu;

15.6.6. teikti Kaišiadorių rajono VVG ir (arba) Agentūrai visą informaciją ir duomenis, susijusius su vietos projekto įgyvendinimu, reikalingus vietos projekto įgyvendinimo valdymui, stebėsenai ir vertinimui atlikti.

16. Specialiosios vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai nurodyti VPS ir yra šie:

16.1. pareiškėjas turi patirties įgyvendinant ir administruojant Europos Sąjungos lėšomis finansuojamus projektus;

16.2. projekto metu turi būti sukuriamas rezultatas turintis išliekamąją vertę.

17. Papildomos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai nurodyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose ir, atsižvelgiant į Priemonės pobūdį, šiam kvietimui taikomi šie:

17.1. mokymai turi būti iš anksto suplanuoti:

17.1.1. jei mokymo vietos projekte numatyta iki 10 mokymų renginių, pirminėje vietos projekto paraiškoje (dalyje, skirtoje vietos projekto idėjai aprašyti) turi būti nurodytos planuojamų mokymų temos, mokymų valandų skaičius, mokymų dalyvių tikslinė grupė (vietos projektų paraiškų teikėjai ir (arba) vietos projektų vykdytojai), planuojamas dalyvių skaičius, mokymų sąsaja su VPS priemonėmis;

17.1.2. jeigu mokymo vietos projekte numatyta daugiau kaip 10 mokymų renginių, pirminėje vietos projekto paraiškoje (dalyje, skirtoje vietos projekto idėjai aprašyti), turi būti nurodyta planuojamas mokymų grafikas (metiniais ketvirčiais), mokymo poreikio nustatymo sistema ir įsipareigojimas iki kiekvienų mokymų pradžios planuojamų mokymų temas, mokymų valandų skaičių, mokymų dalyvių tikslinę grupę, dalyvių skaičių, mokymų sąsają su VPS priemonėmis raštu suderinti su Kaišiadorių rajono VVG;

17.2. mokymo paslaugų teikimo sąlygos:

17.2.1. mokymo paslaugas gali teikti kvalifikuoti mokymo paslaugų teikėjai (jeigu mokymo vietos projekto vykdytojas yra mokymo paslaugų teikėjas, jis ir jo teikiama vietos projekto paraiška turi atitikti visus šiame skirsnyje nurodytus reikalavimus; jeigu mokymo vietos projekto vykdytojas yra ne mokymo paslaugų teikėjas, o mokymų organizatorius, jis vietos projekto paraiškos dalyje, skirtoje vietos projekto idėjai aprašyti, turi įsipareigoti organizuodamas mokymo paslaugų teikėjo paslaugų pirkimą pirkimo sąlygose nustatyti ne mažesnius reikalavimus, negu

nustatyta šiame skirsnyje, ir įsigyti mokymo paslaugų teikėjo paslaugas nepažeidžiant jų) (nurodomos alternatyvos):

17.2.1.1. juridiniai asmenys, kuriems Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 822 „Dėl Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka yra išduota licencija vykdyti formalųjį profesinį mokymą;

17.2.1.2. juridiniai asmenys, kurie įrašyti į Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų sąrašą, patvirtintą Valstybės tarnybos departamento direktoriaus 2013 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 27V-2 „Dėl Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų sąrašo patvirtinimo“;

17.3. mokymus vedantys lektoriai turi turėti tinkamą ir dokumentais įrodomą kvalifikaciją arba kompetenciją, atitinkančią mokymų tematiką. Kvalifikacijos ir kompetencijos įrodymo dokumentai turi būti išduoti patikimų subjektų, t. y. Švietimo ir mokslo institucijų registre (www.aikos.smm.lt) esančių juridinių asmenų, valstybės institucijų, valstybės įsteigtų viešųjų juridinių asmenų, kitų juridinių asmenų, kuriems Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka yra išduota licencija ir (arba) leidimas mokyti pagal mokymų programas, atitinkančias planuojamų mokymų temą. Mokymus vedantys lektoriai negali būti Kaišiadorių rajono VVG darbuotojai (nei Kaišiadorių rajono VVG, kuriai teikiama vietos projekto paraiška, nei kitos VPS vykdytojos);

17.4. mokymai turi vykti Lietuvos Respublikos teritorijoje;

17.5. mokymuose turi teisę dalyvauti esami Kaišiadorių rajono VVG pareiškėjai ir vietos projekto vykdytojai (fizinių asmenų atveju) arba Kaišiadorių rajono VVG pareiškėjų ir vietos projekto vykdytojų (juridinių asmenų atveju) raštu deleguoti asmenys, turintys tiesiogines sąsajas su pareiškėju ir vietos projekto vykdytoju (darbuotojai, nariai) ir (arba) vietos projektu (pareiškėjų ir vietos projekto vykdytojų delegavimo rašte turi būti nurodoma, koku būdu mokymų dalyviai prisidės prie konkretaus vietos projekto rezultatų siekimo). Viename mokymų renginyje turi dalyvauti ne mažiau kaip 5 (penki) dalyviai;

17.6. apie planuojamus mokymus turi būti tinkamai informuota Kaišiadorių rajono VVG ir Agentūra, t. y. likus ne mažiau kaip 10 (dešimčiai) darbo dienų iki planuojamų mokymų pradžios mokymo vietos projekto vykdytojas turi informuoti Kaišiadorių rajono VVG, o Kaišiadorių rajono VVG likus ne mažiau kaip 5 (penkioms) darbo dienoms iki planuojamų mokymų pradžios raštu turi informuoti Agentūrą apie planuojamus mokymus. Informacija apie planuojamus mokymus siunčiama el. pašto adresu LEADERmokymai@nma.lt. Informaciniame rašte turi būti pateikta bent ši informacija: planuojamų mokymų tema, data, vieta, mokymų trukmė valandomis, tikslinė grupė, mokymuose planuojančių dalyvauti asmenų skaičius, mokymus teiksiantis mokymų paslaugų teikėjas, lektorių vardai, pavardės, pareigos;

17.7. tinkamos finansuoti išlaidos ir įkainiai: pagal analogiją turi būti taikoma VPS administravimo taisyklių 14 punkte pateikiamos tinkamų finansuoti išlaidų lentelės 1.1.3 ir 2.2.2 eilutėse nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos ir įkainiai, kurie yra žemiau išvardyti:

17.7.1. tinkamos finansuoti išlaidos ir taikomi įkainiai mokymo išlaidoms:

17.7.1.1. atlyginimas mokymo paslaugų teikėjui, įskaitant atlyginimą lektoriui. Valandinis atlyginimas mokymo paslaugų teikėjui negali būti didesnis už ES vidutinį valandinį atlyginimą švietimo sektoriuje, įvertinus ES vidutinio valandinio atlyginimo švietimo sektoriuje dydžio pokytį per 3 m. (atlyginimo dydžio pagrįstumo vertinimo metu turi būti vadovaujama naujausiais galimais Eurostat duomenimis, skelbiamais <http://ec.europa.eu/eurostat>);

17.7.1.2. mokymo medžiagos dauginimas (ne daugiau kaip 50 lapų vienam mokymų dalyviui per vieną mokymų dieną), mokymo medžiagos pateikimas informacijos laikmenose (1 vnt.). Taikomas įkainis mokymo medžiagos dauginimui – ne daugiau kaip 0,03 Eur už 1 lapą, jeigu mokymo medžiagą daugina mokymo paslaugos teikėjas;

17.7.1.3. lektoriaus kelionės išlaidos (viešuoju transportu arba lektoriaus valdoma transporto priemone) iki mokymų vietos, jeigu mokymai vyksta kitos savivaldybės teritorijoje negu yra mokymo paslaugų teikėjo registracijos buveinė. Kelionės išlaidos lektoriaus valdoma transporto

priemone apskaičiuojamos taip: atstumas (km) tarp mokymo paslaugų teikėjo registracijos buveinės ir mokymų vietos dauginamas iš kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotojo įkainio (be PVM) už vieną kilometrą (fiksuotasis įkainis nurodytas Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, kuri viešai skelbiama interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).

17.7.2. tinkamos finansuoti išlaidos ir taikomi įkainiai mokymo patalpų nuomos ir maitinimo (ne daugiau kaip dviejų kavos pertraukų per vieną mokymų dieną; vienų pietų per vieną mokymų dieną, kai mokymų trukmė per vieną mokymų dieną – daugiau kaip 4 valandos):

17.7.2.1. patalpų nuomos tinkamų finansuoti išlaidų įkainiai (nurodoma be PVM): uždarnos patalpos nuoma vienai dienai, kai renginio dalyvių skaičius yra iki 50 – 70 (septyniasdešimt) Eur, kai dalyvių skaičius nuo 51 iki 150 – 100 (vienas šimtas) Eur, kai dalyvių skaičius daugiau negu 150 – 140 (vienas šimtas keturiasdešimt) Eur; atviros erdvės, esančios lauke, nuoma vienai dienai, kai renginio dalyvių skaičius yra iki 50 – 15 (penkiolika) Eur, kai dalyvių skaičius nuo 51 iki 150 – 30 (trisdešimt) Eur, kai dalyvių skaičius nuo 151 iki 200 – 50 (penkiasdešimt) Eur, kai dalyvių skaičius daugiau negu 200 – 140 (vienas šimtas keturiasdešimt) Eur;

17.7.2.2. maitinimo tinkamų finansuoti išlaidų įkainiai: kavos pertraukos, jeigu renginys trunka iki 4 val.; kavos pertraukos ir pietų, jeigu renginys trunka ilgiau negu 4 val. Taikomi įkainiai (nurodoma be PVM): kavos pertrauka – 2 (du) Eur vienam renginio dalyviui; pietų pertrauka – 5 (penki) Eur vienam renginio dalyviui;

17.8. jei prie projekto veiklų įgyvendinimo prisidės savanoriai, kartu su mokėjimo prašymu (-ais) pridedamos savanoriškos veiklos sutartys;

17.9. pateikti paraiškų ir verslo plano el. versijas adresu: kaisiadorysvvg.dokumentai@gmail.com iki kvietimo termino pabaigos.

IV SKYRIUS INFORMACIJOS TEIKIMAS

18. Informacijos teikimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių XV skyrius „Informacijos teikimas“ ir šis Aprašas.

19. Informaciją ir konsultacijas apie Pirminės vietos projekto paraiškos ir Galutinės vietos projekto paraiškos rengimą, išskyrus vietos projekto idėją ir verslo planą, teikia Kaišiadorių rajono VVG darbuotojai kvietimo teikti pirmines vietos projektų paraiškas galiojimo metu Kaišiadorių rajono VVG buveinėje, adresu Gedimino g. 48, LT- 56121 Kaišiadorys, darbo dienomis nuo 08:00 valandos iki 17:00 valandos (penktadieniais iki 15.45 val.), elektroniniu paštu: kaisiadorysvvg@gmail.com ir telefonais:

- ❖ Pirmininkė Janina Augustinavičienė, tel.: +370 607 63800;
- ❖ Projekto administratorė Auksė Degutytė, tel.: +370 648 03054;
- ❖ Viešųjų ryšių specialistė Birutė Cikanavičiūtė, tel.: +370 607 59080;
- ❖ Finansininkė Egidija Ramanekaitė, tel.: +370 607 59305.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Kitos su vietos projektų atranka ir įgyvendinimu susijusios nuostatos pateikiamos Vietos projektų administravimo taisyklėse.

Suderinta

su Nacionaline mokėjimo agentūra
prie Žemės ūkio ministerijos
2017-03-17 raštu Nr. BRK-1104